

Отримано: 3 листопада 2022 р.

Прорецензовано: 11 листопада 2022 р.

Прийнято до друку: 14 листопада 2022 р.

e-mail: lvtet@ukr.net

shutakolessia@ukr.net

DOI: 10.25264/2519-2558-2022-15(83)-108-112

Череповська Т. В., Шутак О. С. Навчання студентів ветеринарної термінології (на прикладі назв хвороб тварин). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 15(83). С. 108–112.

УДК: 619:37(37.011)

ORCID 0000-0001-9963-4537

Череповська Тетяна Володимирівна,

кандидат філологічних наук, доцент,

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

ORCID 0000-0002-9871-2561

Шутак Олеся Степанівна,

кандидат філологічних наук, доцент,

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ (НА ПРИКЛАДІ НАЗВ ХВОРОБ ТВАРИН)

Статтю присвячено вивченню англійської професійної термінології у вищих навчальних закладах ветеринарного профілю. Підкреслюється важливість опанування ветеринарної лексики майбутніми спеціалістами для успішної наукової та практичної клінічної діяльності. Стверджується важливість розуміння основних властивостей ветеринарної термінологічної системи. В дослідженні окреслюються основні характеристики ветеринарних термінів. Запропоновано класифікацію назв хвороб тварин як частини спеціальної ветеринарної лексики. Одиниці класифіковано відповідно до ключових слів, які містяться у назві: вказано яскраво виражений симптом або характерна для певної хвороби поведінка інфікованої тварини; згадується уражений орган або тварина, яка найбільш схильна до певного захворювання; зазначено ім'я дослідника, який вперше виявив або описав хворобу, або місце відкриття чи спалаху захворювання; у назві є вказівка на фактори, які сприяють виникненню хвороби. Вказується важливість розуміння основних морфологічних особливостей назв захворювань греко-латинського походження для тих, хто збагачує англійський професійний лексикон. Англійська для ветеринарної медицини розглядається як вид іноземної за професійним спрямуванням і як така, що відповідає її основним вимогам та принципам. Стаття містить приклади вправ для опанування та відпрацювання ветеринарної термінології на позначення захворювань тварин у різних видах мовленнєвої діяльності: читанні, говорінні, слуханні та письмі. Підкреслюється важливість використання сучасних тлумачних та перекладних словників студентами, які вивчають ветеринарну термінологію. Проілюстровано необхідність взаємодії дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» та інших курсів, зокрема латини та профілюючих предметів.

Ключові слова: спеціальна ветеринарна термінологія; запозичення; назви хвороб тварин; англійська мова за професійним спрямуванням; англійська для ветеринарної медицини; деривативи; комунікативний підхід.

Tetiana Cherepovska,

PhD in Philology, associate professor,

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv

Olesia Shutak,

PhD in Philology, associate professor,

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv

TEACHING STUDENTS VETERINARY TERMINOLOGY (ON THE BASIS OF THE DISEASES OF ANIMALS)

The article is devoted to teaching English at higher veterinary institutions. The importance of mastering veterinary terminology by future specialists for the successful scientific and practical clinical activity is emphasized. The significance of understanding the main peculiarities of the veterinary terminological system is stated. The research outlines the main features of veterinary terms. It represents the classification of the names of animal diseases as a part of specific veterinary terminology. They are classified according to the key words contained in the name: the distinctive symptom stated, the afflicted organ or the susceptible animal mentioned, the name of the researcher or the place of disease outbreak denoted, etc. The importance of understanding the main morphological features of the words of Greek and Latin origin naming the diseases of animals for those enriching professional vocabulary is shown. English for veterinary students is viewed as a part of English for Specific Purposes and as the one that corresponds to its main requirements and principles. The article comprises exercises for mastering veterinary terminology denoting diseases of animals in different types of reading, speaking, listening and writing activities. The importance of using modern comprehensive and translator dictionaries by students studying veterinary terminology is emphasized. The role of co-relation with other university courses is stated and illustrated.

Keywords: special veterinary terms; borrowings; the names of animal diseases; English for Specific Purposes; English for Veterinary Medicine; derivatives; communicative approach.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими завданнями. Ветеринарна термінологія, як і будь-яка інша професійна лексика, має певні особливості. З одного боку, “Ветеринарія”, як галузь знань, споріднена з “Охороною здоров'я”. Звідси величезний прошарок спільних клінічних, анатомічних та фармацевтичних термінів. З іншого боку, лікування тварин має свою специфіку, і, як наслідок, велий об'єм лексичних одиниць, властивих суто цій сфері діяльності. Іншим вагомим аспектом є місце ветеринарної термінології в системах різних мов. Частина лексики була запозичена та адаптована відповідно до фонетичних та граматичних особливостей певної мови, а інша є корінною. Ці та інші аспекти всебічно опрацьовані у працях таких дослідників як Ю. Рожков, М. Дмитрук, С. Амеліна, І. Гопак, О. Сиротін, І. Вакулик,

Н. Мельник, Л. Козуб, О. Пилипенко, В. Antia, D. Christenson, J. Coates, J. Romich, E. Boden, A. Andrews, V. Studdert, C. Gay, K. Hinchcliff; укладено тлумачні та перекладні словники ветеринарної термінології. Водночас бракує досліджень, які узагальнюють деякі ключові аспекти, розуміння яких важливе для успішного опанування професійної лексики студентами, як от семантична класифікація спеціальної ветеринарної термінології, розуміння морфології та сформованість у студентів навичок користування лексикографічними та довідниковими джерелами. **Актуальним** залишається питання методики навчання, адже недостатньо праць, присвячених практичним питанням викладання англійської мови за професійним спрямуванням у вищих навчальних закладах ветеринарного профілю. Наша стаття спрямована на вирішення згаданих вище проблем.

Отже, **метою** нашого дослідження є узагальнення та систематизація основних властивостей ветеринарної термінології, зокрема назв хвороб тварин англійською мовою, а також окреслення деяких методів навчання цієї лексики в межах курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» та прийомів її закріплення у комплексі лексично-граматичних вправ. Для досягнення цієї мети ми застосовували загальнонаукові **методи** аналізу та синтезу, узагальнення та систематизації, а також метод лінгвістичного спостереження, зіставний, структурний та описовий методи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Навчання професійної англійської мови (English for Specific Purposes (ESP)) має велике значення в усіх сферах освіти. Проблему методології вивчали такі дослідники як К. Кусько, Л. Лучкіна, І. Власюк, О. Миколюк, І. Потенко, О. Сиротін, Т. Dudley-Evans, А. М. Johns, D. Douglas, Т. Hutchinson, А. Waters, В. Paltridge, S. Starfield, М. Bracaj, А. Dudzik. Вслід за Томом Хатчинсоном та Аланом Вотерсом, під терміном ESP ми розуміємо такий підхід до викладання, за якого зміст та методи навчання ґрунтуються на усвідомленні причини, з якої вивчається мова: “an approach to language teaching in which all decisions as to content and method are based on the learners’ reason for learning” (Hutchinson, Waters, 1983: 19). Це твердження цілком справедливе для тих, хто вивчає англійську для ветеринарної галузі. Знання з іноземної мови, отримані на заняттях у закладах такого профілю, повинні відповідати майбутнім професійним потребам: здатності аналізувати наукову інформацію, вмінню спілкуватись з іноземними колегами з метою обміну та збагачення професійним досвідом. Це, з одного боку, вимагає високого рівня загальної мовленнєвої компетентності, а, з іншого, опанування професійної термінології та граматичних структур, властивих науковому стилю. Для досягнення цієї мети необхідно забезпечити студентів комплексом лексико-граматичних завдань, необхідних для успішного засвоєння спеціальної лексики, а також для відпрацювання вивченої термінології у різних видах мовленнєвої діяльності: читанні, письмі, говорінні та аудіюванні. У роботі застосовуємо комунікативний підхід з елементами методу читання, адже робота з текстом є невід’ємною частиною роботи майбутнього науковця.

Хоча навчання англійської професійної лексики відповідає загальним принципам роботи з вокабуляром (Dudley-Evans, 1998: 85), необхідно брати до уваги специфіку певної термінології. Ветеринарні терміни є численними та різноманітними. Такими ж є тлумачення цього поняття. За Ю. Рожковим, під ветеринарною термінологією ми розуміємо сукупність найменувань, що позначають поняття ветеринарії як науки, і спеціальних номенклатурних найменувань ветеринарної медицини як сфери професійної діяльності (Рожков, 2021: 91).

Слова, які належать до ветеринарної термінології, можна класифікувати у різні способи відповідно до різних аспектів: 1) походження; 2) структура; 3) семантика. Обізнаність студентів з цими загальними особливостями полегшить засвоєння та активне застосування спеціальних термінів у мовній практиці.

Важливо наголосити, що основний корпус ветеринарних лексичних одиниць представлений запозиченими грецькими та латинськими термінами, адаптованими до фонетичних особливостей англійської мови. Деякі назви хвороб, як от *cancer* (рак), відомі з часів Гіппократа та є спільними як для гуманної, так і ветеринарної медицини. Бурхливий розвиток медичної та ветеринарної науки у другій половині XIX століття призвів до появи неокласицизмів, тобто термінів, утворених за допомогою грецьких та латинських дериваційних елементів. В англійській мові з’явилися також французькі запозичення, що пов’язано із значним внеском французьких дослідників у розвиток ветеринарної справи. З часом, виникає все більше ветеринарних термінів англійського походження. Подальші успіхи у цій сфері збагатили англійську професійну лексику як запозиченими, так і власними термінами (Цвид-Гром, Марчук, Рейда, Івлева, 2021: 227).

Спеціальна (суто ветеринарна) та неспеціальна (спільна з гуманною медициною) ветеринарна термінологія складається з клінічних (наприклад *auscultation, blood transfusion, palpation*), анатомічних (*cardiovascular system, intestine, muscles*) та фармацевтичних (*antibiotics, antiseptic, lotion*) одиниць. Оскільки терміни, спільні для гуманної та ветеринарної медицини, були ґрунтовно досліджені у науковій літературі, ми зосередимо нашу увагу на спеціальній клінічній ветеринарній лексиці, зокрема на назвах хвороб тварин англійською мовою, наприклад, *African horse sickness, African swine fever, bluetongue, foot-and-mouth disease, lumpy skin disease, Newcastle disease, peste des petits ruminants, porcine epidemic diarrhea, Rift Valley fever, rinderpest, sheep pox*. На думку Ю. Рожкова, лексичні одиниці, що позначають назви хвороб та процеси й методи лікування, є найбільш частотними у спеціальній ветеринарній лексиці, що пов’язано з науковим прогресом у ветеринарній медицині, появою нових методів діагностики й лікування, приладів та інструментів медичного призначення, нових галузей ветеринарії (Рожков, 2021: 91).

Важливо сформулювати у студентів вміння працювати зі словниковою та довідниковою літературою. Сучасні тлумачні словники ветеринарної лексики (Boden, Andrews, 2015), (Christenson, 2020), (Studdert, Gay, Blood, 2012), довідники (Breed, 2019), (Colville, Berryhill, 2007) та електронні ресурси не лише дають вичерпну інформацію про певне поняття, але й тренують навички читання та розуміння іншомовної фахової літератури. Групування ветеринарної лексики полегшує її запам’ятовування студентами. Пропонуємо таку структурно-семантичну класифікацію англійських назв хвороб тварин:

1. Назви, які вказують на яскраво виражений симптом: *blackhead* – захворювання молодняка домашніх та диких птахів, яке характеризується, зокрема, потемнінням шкіри голови; *blue ear disease* – посинінням вух; *bluetongue* – цианозом язика; *flat-puppy syndrome* – вродженою деформацією тіла цуценяти; *greasy heel* – клейкими виділеннями та набряком шкіри навколо копита худоби; *greasy pig disease* – запаленням шкіри свиней та ексудативними виділеннями; *lumpy skin disease* – характерними вузликовими набряками підшкірної клітковини; *milk-drop syndrome* – раптовим зниженням надоїв; *wet tail disease* – діареєю хом’яків; *white muscle disease* – білими пляшками на серцевому м’язі; *white spot disease* – пляшками

паразитарного походження на тілі риб; *wooden tongue* – набряком язика. Хворобу кажанів *white nose* визначають за характерним побілінням ділянки навколо носа; *cold cow syndrome* – за холодним на дотик тілом попри нормальну температуру; *European brown hare syndrome* – за потемнінням печінки кролів та зайців.

2. Назви можуть вказувати на характерну ходу або поведінку ураженої тварини: *alien paw syndrome in dogs* – тварина не здатна контролювати кінцівку; *crazy chick disease* – хворі курчата не можуть ходити, падають на бік або стоять, тримаючи голову між лапами; *dephuming scabies* – уражені птахи висмикують у себе пір'я; *kangaroo gait* – передні кінцівки овець слабнуть, через що навантаження припадає на задні ноги, а звідси хода, подібна до кенгуру; *mad dog disease*, *mad cow disease* – тварина, хвора на сказ, поводить себе агресивно; *sleepy foal disease* – активні лошата несподівано лягають та засинають на деякий час, що не властиво здоровому молодняку; *wobbler syndrome* (від англ. “wobbly”) – хворі тварини мають хитку ходу; *wool eating syndrome in sheep* – вівці поїдають шерсть одна одної.

3. Часто назви хвороб тварин містять назву ураженого органа: *bacterial gill disease*, *fistulous withers*, *joint ill*, *navel ill*, etc.

4. Назви вказують на тварину або групу тварин, схильних до захворювання: *bovine tuberculosis*, *caprine arthritis encephalitis*, *contagious equine metritis*, *copper deficiency in ruminants*, *cowpox*, *duck plague*, *ehrlichiosis in dogs*, *enzootic pneumonia in calves*, *feline stomatitis*, *falcon disease*, *fowl cholera*, *goat pox*, *goose viral hepatitis*, *goose influenza*, *grouse disease*, *monkey pox*, *myodystrophy of lambs*, *omphalitis of birds*, *porcine stress syndrome*, *quail bronchitis*, *rabbit haemorrhagic disease*, *rabbitpox*, *sheep fever*, *swine dysentery*, *turkey coryza*. Нерідко у таких назвах присутнє позначення збудника: *chicken anemia virus*, *mouse hepatitis virus*, *rabbit calicivirus disease*.

5. Назви хвороб часто мають греко-латинське походження із назвою збудника та властивими деривативними елементами -osis; -eosis; -iasis; -itis: *besnoitiosis* (від назви збудника *Besnoitia*), *bunostomiasis* (від *Bunostomum*), *eimeriosis* (від *Eimeria*), *laminitis* (від *Laminae*), *lerneosis* (від *Lernaea*), *megabacteriosis* (від *Megabacteria*), *pullorosis* (від *Salmonella pullorum*).

6. У назві є вказівка на фактори, які сприяють виникненню захворювання. Серед них – середовище існування: *barn itch* (кліщове захворювання, характерне для стійлових тварин), *kennel lameness* (ревматизм, що розвивається через тривале перебування у вологості), *moss-ill* (гіпокальціємія гірських овець, спричинена харчуванням мохом, бідним на кальцій). У назвах також часто вказуються чинники, які спричинили отруєння: *clover disease*, *digitalis poisoning*, *grass sickness*, *laruel poisoning*, *marsh marigold poisoning*, *meadow-saffron poisoning*. У назвах інших хвороб опосередковано вказано на погодні умови, які сприяють їхньому виникненню: *mud fever* (хвороба коней восени та взимку), *snow blindness in sheep* (стан очей тварин, спричинений холодними вітрами); на вік чутливих тварин (juvenile cellulitis); обтяжуючі фактори перебігу вагітності старших тварин (twin lamb disease); механізм зараження: *hoof-and-mouth disease*.

7. Назви хвороб часто містять прізвиська дослідників: *Aujesky's disease*, *Derzsy's disease*, *Glasser's disease*, *Gumboro disease*, *Johne's disease*, *Key-Gaskell syndrome*, *Marek's disease*, *Tyzzler's disease*. Необхідно звертати увагу студентів на правильну вимову власних іменників та, відповідно, переклад українською мовою, який здійснюється у формі родового відмінка: хвороба Ауескі, хвороба Держі, хвороба Глессера, хвороба Гамборо, хвороба Йони, синдром Кея-Гаскелла, хвороба Марека, хвороба Тиззера. Зазвичай такі назви мають відповідники: *Aujesky's disease* – *pseudorabies*, *Gumboro disease* – *infectious bursitis*, *Johne's disease* – *paratuberculous enteritis*, *Key-Gaskell syndrome* – *feline dysautonomia or dysautonomia in cats*, *Marek's disease* – *gallid herpesvirus*. Деколи, задля зручності, хвороби позначаються аббревіатурами: *Derzsy's disease* – *DD*, *infectious bursal disease* – *IBD*, і т.д. Важливо, щоб студенти засвоїли усі можливі найменування кожного захворювання, для цього на заняттях використовуємо комплекс лексичних вправ, як от заповнення таблиць (“filling in the table”), добір відповідників (“matching”), завершення речень (“completing the sentences”), альтернативний вибір (“multiple choice”), а також групування лексичних одиниць за певною ознакою («хвороби, які уражають свиней» (*Aujesky's disease*, *Glasser's disease*), «хвороби птахів» (*Derzsy's disease*, *Gumboro disease*, *Marek's disease*), «хвороби ВРХ» (*Johne's disease*), «хвороби котів» (*Key-Gaskell syndrome*), «хвороби гризунів» (*Tyzzler's disease*)). Такі групи зручно представляти схематично (“bubbles”, “grills”, “schemes”).

8. У назві хвороби може бути позначена місцевість, з якою пов'язане її відкриття або спалах. Часто студенти плутають деякі одиниці цієї та попередньої підгрупи, помилково вважаючи, наприклад, гарячку Ласса та хворобу Лайма такими, які названі на честь їхніх дослідників. Проте, гостре висококонтагіозне зоонозне захворювання гарячка Ласса (*Lassa fever* або *Lassa hemorrhagic fever*) отримало своє найменування за назвою міста у північно-західній Нігерії, де його вперше виокремили внаслідок сильного спалаху. Назва загальновідомої хвороби Лайма (*Lyme disease* або *Lyme borreliosis*) походить від назви американського містечка Олд-Лайм у штаті Коннектикут, де у 1975 році вперше вдалося виявити цю недугу. Заразна хвороба птахів, відома як псевдочума, або хвороба Ньюкасла (*virulent Newcastle disease*), була ідентифікована в Англії (Newcastle-upon-Tyne) у 1927 році. Назва хвороби великої рогатої худоби *Ondiri disease* (*bovine petechial fever*) пов'язана за однойменною місцевістю у Кенії, *Rift Valley fever* – з назвою Великої Рифтової долини (Great Rift Valley) у тій же країні, а *Tzaneen disease* (*East Coast fever*, *theileriosis*) з містом Цанен у ПАР. Як бачимо, окремі хвороби мають подвійні та потрійні назви, а подекуди й аббревіатурні скорочення. Деколи, такі назви ще й вказують на тварин, які схильні до цього захворювання: *African swine fever*, *Eastern (Western) equine encephalomyelitis*, *Nairobi sheep disease*, *Peruvian horse sickness*. До цієї ж групи можна віднести і назву хвороби овець *border disease*. Хоча у назві немає власних географічних назв, проте є опосередкована вказівка на певну прикордонну територію (лексема *border*). Дійсно, захворювання вперше виявили у суміжних районах Англії та Уельсу. *Getah virus*, або арбовірус, що переноситься комарами з роду *Alphavirus*, також непрямо вказує на місцевість, адже *getah* в перекладі з малайської означає «каучук», а вірус був вперше ізольований саме біля каучукових плантацій в Малайзії.

Як бачимо, наведена класифікація є умовною, адже можна виокремити велику кількість подібних груп за іншими семантичними або структурними ознаками. Крім того, часто одне і те ж захворювання має дві чи декілька назв: *wooden tongue* – *actinobacillosis*; *Texas cattle fever* – *American red-water fever* – *piroplasmosis* – *babesiosis*. До того ж, в одній назві може міститися декілька лексем, тому її можна віднести одночасно до двох та більше груп: *porcine reproductive and respiratory*

syndrome virus. Тому, у роботі зі студентами практикуємо завдання самостійно класифікувати назви захворювань за певними ознаками та обґрунтувати свій вибір, спираючись на знання, здобуті з «Історії ветеринарної медицини», «Анатомії та фізіології тварин», курсів «Інфекційні / неінфекційні захворювання», а також з довідникової літератури.

Робота з перекладними словниками (Вакулик, Балалаєва, Гриценко, 2011), (Пономар, Боньковська, Боньковський, 2011) є невід'ємною частиною роботи з текстом наукового спрямування, адже не завжди можна застосувати прямий переклад того чи іншого терміна (*mad dog disease* – сказ; *hoof-and-mouth disease* – ящур). Водночас, крім українсько-англійських та англо-українських словників варто користуватись і латинськими довідниками, адже велику частину спеціальної та неспеціальної ветеринарної термінології становлять греко-латинські деривативи. І. В. Карбовнік у своєму дослідженні узагальнює такі словотворчі елементи грецького походження, що позначають назви патологічних змін органів і тканин, терапевтичні прийоми: -algēsia/більове відчуття; -algia/біль без органічних змін; -ectasia/розширення, розтягнення; -lysis/розпад; -malacia/розм'якшення; -odynīa/біль; -pathia/захворювання; -plegia/параліч, удар; -ptosis/опущення органа; -rrhagia/кровотеча; -rrhoea/течія, сильне виділення; -sclerosis/затвердіння, ущільнення тканин чи органів; -stenosis/звуження; -therapia/лікування; onc-/пухлина; carcin-/рак, ракова пухлина; -mucōsis/грибкове захворювання; -necrōsis/змертвіння; -rrhexis/розрив; -schīsis/розщеплення; -stāsis/застій фізіологічної рідини в органах (Карбовнік, 2018: 164). На заняттях обов'язково звертаємо увагу студентів на ці дериваційні елементи та на особливості їхньої вимови англійською мовою. Звідси випливає необхідність вивчення ветеринарної термінології в комплексі з навчальною дисципліною «Латинська мова».

Важливим аспектом успішного опанування ветеринарної термінології є також правильно підібрані тексти, адже найважливішим у вивченні термінів є контекст. Просте заучування слів не сприятиме вільному володінню мовою. Д. Крістенсон вказує: “Context is everything... Medical terms must be read, spoken, and used in context (Christenson, 2020: 9)”. Дослідник наголошує також на повторенні та активізації вивченої лексики у різних видах мовленнєвої діяльності: “Repetition and practice in all aspects of the language makes you fluent (Christenson, 2020: 9)”.

Так, працюючи над текстом “Diseases of Animals. Channels of Infection”, ми пропонуємо студентам різноманітні види завдань: 1) “speaking before reading”: обговорюємо, які захворювання відомі студентам (“brainstorm activity”), на які групи можна їх поділити (інфекційні / неінфекційні, антропонози / зоонози / зооантропонози); 2) “scanning”: студентам необхідно прочитати текст та виписати усі згадані в тексті захворювання, знайти український відповідник для кожного за допомогою перекладного словника; проаналізувати походження терміна та вказати на наявні дериваційні елементи; 3) “detailed reading”: прочитати текст ще раз, класифікувати захворювання в різний спосіб (відповідно до ураженого органа чи системи органів, згідно з причиною виникнення, шляхами розповсюдження і т.д.); відповісти на питання; визначити правильні та неправильні твердження; знайти в тексті терміни за наведеними дефініціями; 4) “listening”: прослухати продовження тексту та заповнити пропуски в реченнях; вибрати правильну відповідь (“multiple choice”); 5) “speaking after reading and listening”: узагальнити текст, підготувати розповідь за планом; обґрунтувати важливість захисту здоров'я тварин; 6) “report writing”: написати невелику доповідь про один із шляхів розповсюдження інфекції з використанням вивчених слів.

Висновки дослідження та перспективи подальших розвідок. Викладання англійської для ветеринарної медицини, як і будь-якої іншої галузі, вимагає розуміння термінологічної системи. Ветеринарна лексика різноманітна за походженням, структурою та семантикою. Пояснення основних властивостей спеціальних термінів, зокрема структури та семантики назв хвороб тварин англійською мовою, та їхнє всебічне відпрацювання у поєднанні різних видів мовленнєвої діяльності (як от письмо, слухання, читання та говоріння) забезпечує кращі результати, ніж вивчення мовних одиниць поза контекстом. Самостійна робота студентів з тлумачними та перекладними словниками та викладання англійської мови за професійним спрямуванням у тісному взаємозв'язку з іншими дисциплінами забезпечують успішне засвоєння студентами ветеринарної термінології.

Література:

1. Карбовнік І. В. Латинська клінічна ветеринарна термінологія: словотворчі, лексико-семантичні та синтаксичні аспекти. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького*. Львів, 2018. Т. 20, № 86. С. 161–166.
2. Рожков Ю. Г. З історії становлення і формування англійської ветеринарної термінології. *Міжнародний філологічний часопис*. 2021. Vol. 12, № 3. С. 90–97.
3. Цвид-Гром О. П., Марчук В. В., Рейда О. А., Івлева К. С. Особливості формування термінологічного поля «Хвороби тварин» в англійській мові. *Закарпатські філологічні студії*. 2021. Випуск 18. С. 225–228.
4. Dudley-Evans T. Developments in English for Specific Purposes. A Multi-Disciplinary Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. 301 p.
5. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A Learning-Centered Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1987. 183 p.
6. Podoliak M. The Comparative Analysis of Face-To-Face, Distant, and Blended Learning in English Language Teaching. *Register Journal*, 2022. 15(1). P. 42–63.

Словники та довідкова література:

7. Вакулик І. І., Балалаєва О. Ю., Гриценко С. П. Латинсько-українсько-російсько-англійський словник ветеринарно-медичних термінів. Київ: Фітосоціоцентр, 2011. 675 с.
8. Пономар С. І., Боньковська С. Г., Боньковський О. А. Словник паразитологічних ветеринарних термінів українською, російською, англійською та латинською мовами / за ред. С. І. Пономаря. Київ: Аграрна освіта, 2011. 160 с.
9. Boden E., Andrews A. Black's Veterinary Dictionary. London: Bloomsbury, 2015. 514 p.
10. Breed A. C. Emergency Animal Diseases: A Field Guide for Australian Veterinarians. Canberra: Commonwealth of Australia, 2019. 262 p.
11. Christenson D. E. Veterinary Medical Terminology. 3rd Edition. Michigan: Michigan State University, 2020. 1183 p.
12. Colville J. L., Berryhill D. L. Handbook of Zoonoses. Identification and Prevention. Missouri: Mosby Elsevier, 2007. 245 p.
13. Studdert V. P., Gay C. C., Blood D. C. Saunders Comprehensive Veterinary Dictionary. 4th Edition. London: Elsevier Ltd., 2012. 508 с.

Електронні ресурси:

14. Epizone. Animal Diseases: веб-сайт. URL: <https://www.epizone-eu.net/en/Home/Animal-diseases.htm> (дата звернення 03.08.2022).

15. Whonamedit. A dictionary of medical eponyms: веб-сайт. URL: <http://www.whonamedit.com/synd.cfm/2937.html> (дата звернення 03.08.2022).

References:

1. Karbovnik, I. V. (2018). Latynska klinichna veterynarna terminolohiia: slovotvorchi, leksyko-semantychni ta syntaksychni aspekty [Latin Clinical Veterinary Terminology: derivative, lexico-semantic and syntactic aspects]. *Naukovyi visnyk LNUVMB imeni S. Z. Gzhytskoho [Scientific bulletin of Stephan Gzhytskyi NUVMB Lviv]*, 20(86). 161-166 (in Ukrainian).
2. Rozhkov, Yu. H. (2021). Z istorii stanovlennia i formuvannia anhliiskoi veterynarnoi terminolohii [From the History of Formation and Development of English Veterinary Terminology]. *Mizhnarodnyi filolohichnyi chasopys [International Philological Journal]*, 12(3). 90-97 (in Ukrainian).
3. Tsvyd-Hrom, O. P., Marchuk, V. V., Reida, O. A., Ivlieva, K. S. (2021). Osoblyvosti formuvannia terminolohichnoho polia «Khvoroby tvaryn» v anhliiskii movi [The Peculiarities of the Formation of the Terminological Field “Animals’ Diseases” in English Language]. *Zakarpatski filolohichni studii [Transcarpathian Philological Studies]*, 18. 225-228 (in Ukrainian).
4. Dudley-Evans, T. (1998). *Developments in English for Specific Purposes. A Multi-Disciplinary Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Hutchinson, T., Waters, A. (1987). *English for Specific Purposes: A Learning-Centered Approach*. Cambridge: Cambridge University Press. 183 p.
6. Podoliak, M. (2022). The Comparative Analysis of Face-To-Face, Distant, and Blended Learning in English Language Teaching. *Register Journal*, 15(1). 42-63.

Dictionaries and reference books:

7. Vakulyk, I. I., Balalaieva, O. Yu., Hrytsenko, S. P. (2021). *Latynsko-ukrainsko-rosiisko-anhliiskyi slovnyk veterynarno-medychnykh terminiv. [Latin-Ukrainian-Russian-English Dictionary of Veterinary-Medical Terms]*. Kyiv: Fitosotsiotsentr.
8. Ponomar, S. I., Bonkovska, S. H., Bonkovskyyi, O. A. (2011). *Slovnyk parazytolohichnykh veterynarnykh terminiv ukrainskoiu, rosiiskoiu, anhliiskoiu ta latynskoiu movamy / za red. S. I. Ponomar. [Dictionary of Parasitological Veterinary Terms in Ukrainian, Russian, English and Latin / ed. by S. I. Ponomar]*. Kyiv: Ahrarna osvita.
9. Boden, E., Andrews, A. (2015). *Black's Veterinary Dictionary*. London: Bloomsbury.
10. Breed, A. C. (2019). *Emergency Animal Diseases: A Field Guide for Australian Veterinarians*. Canberra: Commonwealth of Australia.
11. Christenson, D. E. (2020). *Veterinary Medical Terminology*. 3rd Edition. Michigan: Michigan State University.
12. Colville, J. L., Berryhill, D. L. (2007). *Handbook of Zoonoses. Identification and Prevention*. Missouri: Mosby Elsevier.
13. Studdert, V. P., Gay, C. C., Blood, D. C. (2012). *Saunders Comprehensive Veterinary Dictionary*. 4th Edition. London: Elsevier Ltd.

Electronic resources:

14. Epizone. *Animal Disease* [Virtual Resource]. Retrieved from <https://www.epizone-eu.net/en/Home/Animal-diseases.htm>
15. Whonamedit. *A dictionary of medical eponyms* [Virtual Resource]. Retrieved from <http://www.whonamedit.com/synd.cfm/2937.html>